

rolásuk kérdéses, azonban elképzelhető, hogy ezek is a kelta időszak hagyatékába tartoznak, hiszen közvetlenül a leleteket tartalmazó objektumok mellett találhatóak. Nehézséget jelentett, hogy a régi vezeték melletti beásások (esetleg javítási nyomok) több esetben megzavartak, azt eleinte régészeti foltként értelmeztük.

Késő vaskori objektumok a következők: 1 ház, 2 cölöplyuk, 8 gödör. Lelet híján kérdéses korú 4 gödör. A lehumuszolt terület nagysága 198 m² volt.

Sertés-legelő (román gázvezeték 21. lelőhely) (KÖH 84709): 2013. október 28.–november 12. között feltárást végeztünk a fenti lelőhelyen. A területen a gázvezeték nyomvonalában húzott 2,5 m széles, homokos felszínű szelvényben tudtunk kutatni. A felszín meglehetősen bolygatott volt, ezért több helyen kisebb szelvényeket kellett nyitni, hogy az előkerülő leleteket az objektumokhoz tudjuk lokalizálni. Ezekből nagy mennyiségű vegyes korszakú lelet került elő. Ezeket a rétegeket az Árpád-korban vagy a középkorban bolygathatták meg, mivel utóbbi időkből származó objektumok már zárt jellegűek. Az előkerült objektumok zöme a kora bronzkorra és a középső neolitikumra datálhatóak, kis részben Árpád-koriak. A neolitikus leletek egy jelentős része a Szamos vidéki festett kerámia kultúrájához tartozik. Az ásatás során 63 jelenséget dokumentáltunk. Korok szerinti megoszlásuk: középső neolitikum (11 gödör, 2 ház, 1 planírozási réteg, 1 lelet nélküli sír), kora bronzkor (7 gödör), 6–8. század (1 ház és 1 kemence), Árpád-kor (1 ház, 4 cölöplyuk, 1 gödör), középkor (1 kemence), recens (1 gödör, 3 természetes jelenség). Kérdéses korú volt 4 árok, 2 cölöplyuk, 19 gödör, valamint 3 planírozási réteg mely, nagy mennyiségű vegyes korú (középső neolitikum, kora bronzkor, Árpád-kor) leletanyagot tartalmazott.

A lehumuszolt terület nagysága: 526 m².

Munkatársak: Körösfői Zsolt, Pintye Gábor, Toldi Zoltán és Tompa György ásatásvezető régészek. A lelőhelyek humuszolását és a régészeti helyszínelést Vizler Csaba végezte. Rajzoló: Beleznai Gabriella, Cseppentő Zoltán, Kiss László és Svéda Csaba.

PINTYE GÁBOR

108. Kánya határa (Somogy megye) Kő

2013. május 22-én terepbejárást végeztünk a falu határában.

Diós (Remete) (KÖH 85793): Remetepuszta 1771-es térképe romokat jelöl, a hasonló nevű középkori falu templomáról azonban nincs más adatunk. Remetepusztától É-ra kb. 1 km-re, a Sötét-keréki-árok Ny-i oldalán, a patakkel párhuzamosan, enyhén lejtő szántóföld egy a patakra merőleges enyhe kiemelkedésén középkori templomra utaló épülettörmelékét figyeltünk meg, kb. 15×10 m-es területen. A templomhelyen embercsontot csak 1-2 darabot találtunk. A templom körül, a patakkel párhuzamosan, a víz közeli részen középkori kerámiát is gyűjtöttünk kb. 150 m hosszan. A lelőhely a templomhelytől É-ra nem sokkal véget ér.

Temető (KÖH 50512): Újra felkerestük a falu 2005-ben azonosított³³ középkori templomát a mai temetőben, ahol akkor egy kb. 10 m átmérőjű, fűvel benőtt törmelékhalmozatot az épületre. Terepbejárásunk idején a dombocskák körül kitisztít-

tották a sírok környékét, a K-i és az ÉK-i oldalon sok, habarcsos téglatörmelékét figyeltünk meg. Néhány, sírt rejtő bokor tövében összegyűjtött, helyenként tetemes mennyiségű építési törmelékét találtunk. Ezek alapján feltételezhető, hogy a 2005-ben megfigyelt domb talán újkori képződmény és a középkori templom inkább tőle néhány m-re K–ÉK felé kereshető. A középkori falu bizonyára a temetőtől D-re, a Kánya-ér két ága által közrefogott félszigeten terült el, amelyet nem tudtunk bejárni, de a falu központjából a temetőhöz vezető út É-i oldalán húzódó szántóföldön néhány középkori cserepet találtunk.

K. NÉMETH ANDRÁS – VARGA MÁTÉ

109. Káptalanfa, Sárosfői major – Kígyós-patak (MRT 3. k. 25 / 1. lh., KÖH 8161) (Veszprém megye) Ő, Ró, Kő

A sárosfői halastavak rekonstrukciója beruházáshoz kapcsolódóan 2013. november 4-én terepbejárást végeztek az MNM NÖK munkatársai. A tavak mellett, a Sárosfői-dűlő É-i részén, a Kígyós-patak és a dűlőút között nagyobb járható tábla vadföld volt. A területen köves-kavicsos barna erdőtalajban, közepes-rossz megfigyelési körülmények között tudtuk a terepet vizsgálni. Az egész táblában, mintegy 800 m hosszan tapasztaltuk a középkori kerámiatöredékeket, melyek között kevés őskori és egy szórványos római kori darab is volt. A leletek elsősorban a vadföld tábla teljes területén elszórtan, helyenként nagy kiterjedésű vaddisznótúrásokban jelentkeztek. A terepbejárás eredményeként Káptalanfa, Sárosfői major – Kígyós-patak régészeti lelőhelyet hitelesíteni tudtuk. A korábban ismert terület ÉNy-i részét fedettség miatt nem állt módunkban vizsgálni, azonban DK-i irányban jóval nagyobb kiterjedést lokalizáltunk. A korábbi adatok és a mostani felszíni leletek alapján a középkori település több mint 1 km hosszan terült el az egykori patak Ny–DNy-i partja mentén.

Munkatárs: Spolár Erika múzeumi asszisztens.

TOKAI ZITA MÁRIA

110. Kázmárk határa (Borsod-Abaúj-Zemplén megye) U, R, Á

2013. május 22-én terepbejárást végeztünk a falu határában.

A Halmaj és térsége vízminőség-javító program c. projekthez kapcsolódó előzetes régészeti dokumentáció I. fázisa kapcsán 2012. március 1-jén tartottunk terepbejárást a kijelölt 11 km hosszú nyomvonalon. Ennek során Kázmárk határában az alábbi lelőhelyeket regisztráltuk.

A halmaji útelágazástól Kázmárk felé a friss szántásban haladtunk, és két kevésbé intenzív lelőhelyet figyeltünk meg:

Cser aljától Ny-ra (KÖH 90637): A lelőhelyet 1 darab Árpád-kori kerámia jelezte.

Kenyér mezőtől É-ra (KÖH 90635): Szórványosan előforduló neolitikus kerámia mutatkozott.

Kenyér mezőtől Ny-ra (KÖH 90633): 400 m hosszan intenzív neolitikus lelőhelyet azonosítottunk.

Léh és Kázmárk közötti út (KÖH 90639): Kázmárk és Léh között nagy mennyiségű rézkori és Árpád-kori leletanyagot gyűjtöttünk.

Munkatársak: Gál Viktor, Kalli-Tutkovics Eszter, Kalli András, Miskolczi Melinda, Nagy Zoltán.

L. HAJDÚ MELINDA

33 RKM 2005, 260.